

Dosarul nr. 2ra-885/2021

prima instanță: Judecătoria Ungheni, sediul Ungheni (jud: R. Costru)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu)

Î N C H E I E R E

16 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Atici (Angheluș) Liliana,
reprezentată de avocatul Sîrbu Ion,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Iancu Andrian
împotriva Lilianei Atici (Angheluș) cu privire la încasarea sumei,

și cererea reconvențională depusă de Atici (Angheluș) Liliana împotriva lui
Iancu Andrian cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 03 septembrie 2018, Iancu Andrian a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Lilianei Atici (Angheluș) cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a indicat că, cu intenția de a cumpăra de la Angheluș
Liliana imobilul situat în or. XXXXX str. XXXXX, la data de 08 august 2017 a
achitat acesteia un avans în sumă de 8 000 de euro, iar restul sumei de 30 000 de
euro urma a fi achitat în rate în termen de 3 ani.

Drept garanție din partea pârâtei privind intenția de a vinde casa anume
reclamantului, a fost încheiat un contract de locațiune, prin care lui Iancu Andrian i
s-a oferit dreptul de a domicilia în acest imobil.

La 07 august 2018, Angheluș Liliana, i-a cerut lui Iancu Andrian eliberarea
imobilului de pe str. XXXXX, mun. XXXXX, declarându-i că a găsit un alt
cumpărător, care va achita costul imobilului integral din o singură tranșă.

În asemenea situație reclamantul a solicitat restituirea avansului, la ce
Angheluș Liliana a declarat că nu dispune de suma de bani, făcând aluzie la
oprirea unei sume pentru locațiune, cu toate că o asemenea clauză nu a fost
indicată în contractul de locațiune.

De altfel, a specificat că urmare a discuțiilor avute cu Angheluș Liliana, a
concluzionat reclamantul că, ultima nu are de gând să-i întoarcă avansul în sumă
de 8 000 de euro și se va eschiva de la executarea obligațiilor.

A solicitat reclamantul încasarea de la Angheluș Liliana a avansului în sumă
de 8000 euro, achitat drept garanție a încheierii contractului de vânzare-cumpărare

a imobilului amplasat în mun. XXXXX str. XXXXX.

Pe parcursul examinării cauzei, Angheluș Liliana a depus cerere reconvențională împotriva lui Iancu Andrian cu privire la încasarea sumei de 2 400 de euro convertiți în lei MD, conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la începutul lunii august anul 2017, Iancu Andrian, cunoscând din surse terțe faptul că, Angheluș Liliana de mulți ani se află/muncește în afara hotarelor Republicii Moldova, s-a adresat către ea cu rugămintea de a-i permite să locuiască împreună cu familia în imobilul, casa de locuit, amplasată în or. XXXXX, str. XXXXX. Motivul invocat de pârât a fost că, el cu familia nu are unde locui, iar în casa respectivă oricum nu locuiește nimeni.

Astfel, Angheluș Liliana a acceptat să-i transmită lui Iancu Andrian imobilul menționat în locațiune. În acest sens a fost întocmit la 08 august 2017, contractul de locațiune. Prețul locațiunii a fost stabilit de comun acord în mărime de 200 de euro lunar.

A precizat reclamanta că, la rugămintea lui Iancu Andrian, prețul locațiunii, nu a fost indicat în contractul menționat, deoarece, la acel moment nu avea careva suspiciuni referitor la buna-credință a pârâtului.

Ulterior, Iancu Andrian, i-a comunicat că a aflat că despre intenția ei de a vinde bunul imobil litigios și tot atunci, la 08 august 2017, a întrebat-o dacă este de acord să-i vândă casa, deoarece el cu soția au decis să o cumpere.

Prețul convenit de părți de comun acord a fost de 38 000 de euro.

Reclamanta a relevat că, Iancu Andrian, dispunea doar de suma de 8000 de euro, pe care i-a transmis-o ca arvună și garanție a întocmirii contractului de vânzare-cumpărare a casei, restul sumei 30 000 de euro, urmând să îi achite în termen de aproximativ un an, până la sfârșitul lunii iulie anul 2018.

Totodată, înțelegerea între Angheluș Liliana și Iancu Andrian a fost că, până la achitarea integrală a sumei de 30 000 euro și întocmirea contractului de vânzare-cumpărare, Iancu Andrian va achita chiria în mărime de 200 de euro lunar, în conformitate cu contractul de locațiune.

În acest sens, la 08 august 2017, Angheluș Liliana i-a eliberat lui Iancu Andrian o recipisă în care a indicat că a primit de la acesta arvuna în mărime de 8000 de euro. Recipisa a fost întocmită și semnată personal de Angheluș Liliana, în prezența lui Iancu Andrian și a martorului Nemțanu Polina, fapt consemnat în recipisă.

A mai indicat că, aproximativ la începutul lunii iunie anul 2018, Iancu Adrian i-a comunicat că, contractul de vânzare-cumpărare a casei de locuit situată în or. XXXXX, str. XXXXX nu va fi încheiat, deoarece nu mai intenționează să cumpere imobilul respectiv. Totodată, a solicitat reclamantei restituirea arvunei în mărime de 8000 de euro, transmisă la 08 august 2017.

Consideră reclamanta că, Iancu Andrian s-a comportat cu rea-credință, având drept scop să locuiască gratuit în casa ei.

Prin hotărârea din 03 iunie 2020 a Judecătoriei Ungheni, s-a admis, cererea de chemare în judecată depusa de Iancu Andrian împotriva Liliane Angheluș, privind încasarea sumei.

S-a încasat, de la Angheluș Liliana, în beneficiul lui Iancu Andrian suma avansului în mărime de 8 000 de euro, achitat drept garanție a încheierii contractului de vânzare-cumpărare a imobilului amplasat în mun. XXXXX, str.

XXXXX, sau echivalentul lor în lei MD la momentul executării hotărârii judecătorești și cheltuielile de judecată în sumă de 4 650 de lei cu titlu de plată a taxei de stat și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 4 000 de lei.

S-a respins, ca neîntemeiată și lipsită de suport probatoriu, cererea reconvențională depusă de Angheluș Liliana împotriva lui Iancu Andrian, cu privire la încasarea sumei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 01 iulie 2020, prin intermediul oficiului poștal avocatul Sîrbu Ion ce acționează în interesele Liliane (Atici) Angheluș a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea lui Iancu Andrian împotriva Liliane Angheluș, admiterea integrală a acțiunii reconvenționale a Liliane Angheluș împotriva lui Iancu Andrian, încasarea din contul intimatului Iancu Andrian în beneficiul Liliane Angheluș a cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de avocatul Sîrbu Ion în interesele Liliane (Atici) Angheluș și s-a menținut hotărârea din 03 iunie 2020 a Judecătoriei Ungheni.

Pentru a decide astfel, Colegiul a constatat că prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

Totodată, instanța de apel, din probatoriul administrat la caz, a reiterat că Iancu Andrian cu intenția de a procura de la Angheluș Liliana imobilul situat în or. XXXXX str. XXXXX, la 08 august 2017 a achitat acesteia un avans în sumă de 8 000 de euro, iar restul sumei de – 30 000 euro urma a fi achitat în rate în termen de 3 ani.

Drept garanție din partea Liliane Angheluș, privind intenția de a vinde casa anume reclamantului, a fost încheiat un contract de locațiune prin care reclamantului i s-a oferit dreptul de a domicilia în acest imobil.

La data de 07 august 2018 Angheluș Liliana a cerut eliberarea imobilului, comunicându-i că a găsit un alt cumpărător, care va achita costul imobilului integral din o singură tranșă.

De altfel, Iancu Andrian a solicitat restituirea avansului, la ce Angheluș Liliana a declarat că nu dispune de suma de bani, solicitând totodată oprirea unei sume pentru locațiune, cu toate că o asemenea clauză nu a fost indicată în contractul de locațiune.

Angheluș Liliana, a comunicat însă că, nu intenționează să întoarcă toată suma de bani - și anume 8 000 de euro și se va eschiva de la executarea obligațiilor.

Conform recipisei (f.d.50) întocmită de Angheluș Liliana, se constată că suma de – 8 000 euro a fost primită de la Iancu Andrian cu titlul de avans pentru a cumpăra casa situată pe str. XXXXX or. XXXXX.

Colegiul a învederat că, apreciază ca fiind corectă și legală și concluzia primei instanțe precum că, suma de 8 000 de euro nu poate fi considerată arvună și prin urmare nu pot fi aplicate prevederile art. 633 alin. (1) Cod Civil, deoarece în textul recipisei aceasta a fost definită ca avans, iar nerecunoașterea acestui fapt de către pârâtă, se tratează ca o modalitate de apărare de a nu întoarce banii.

Colegiul a considerat ca fiind lipsite de relevanță alegațiile apelantei precum că, însăși reclamantul/intimat nu a mai dorit să încheie contractul de vânzare-cumpărare, în condițiile în care nu a fost prezentat un refuz al acestuia.

La caz, nu pot fi reținute nici clauzele cu privire la arvună, or conform art. 631 alin. (1) Codul civil (în redacția de până la republicare), arvuna este o suma de bani sau un alt bun pe care o parte contractantă o dă celeilalte părți pentru a confirma încheierea contractului și a-i garanta executarea.

Iar, din conținutul normei art. 633 alin. (1) Codul civil, (în redacția de până la republicare), rezultă că arvuna are un caracter de sancțiune și este menită să asigure executarea de către părțile contractante a obligațiilor garantate prin arvună. În dependență de partea care se face vinovată de neexecutarea contractului, aceste prevederi au ca efect, fie pierderea arvunei de către partea care a dat-o, fie restituirea arvunei în mărime dublă.

De altfel, reclamantul/intimat nici nu a pretins încasarea dublei arvune ci doar restituirea sumei primite de 8 000 de euro.

În această ordine de idei, s-a reținut că prima instanță just a constatat că suma de 8000 de euro a fost eliberată de Iancu Andrian lui Angheluș Liliana, cu titlu de avans.

Dat fiind faptul că din analiza și conținutul motivelor invocate în apel nu au fost stabilite temeiuri de casare a hotărârii contestate, iar argumentele invocate de reprezentantul apelantei, în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de către instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate supra și se axează asupra circumstanțelor care au fost constatate și elucidate pe deplin de instanța de fond, instanța de apel a concluzionat asupra necesității respingerii cererii de apel și menținerii hotărârii contestate.

La 01 aprilie 2021, Atici (Angheluș) Liliana, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii inițiale și admiterea cererii reconvenționale.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei nu au constatat just și au dat o apreciere incorectă situației de fapt, mai mult nu au examinat cauza sub toate aspectele și nu au stabilit cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 26 ianuarie 2021 și a expediat-o participanților la proces la 09 martie 2021 (f.d. 147), or, la actele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia de către recurentă.

Astfel, recursul declarat la 01 aprilie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea

despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 28 aprilie 2021 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 163)

Astfel, la 14 mai 2021, Iancu Andrian, reprezentat de avocatul Bobu Anatolie, a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului declarat de Atici (Angheluș) Liliana, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Atici (Angheluș) Liliana, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către

instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Atici (Angheluș) Liliana, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Atici (Angheluș) Liliana, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion, împotriva deciziei din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat